

ministerið? Tað er já ein royndur lutur, at har ið steyrættar og treiskar meiningar og stóður verða hildnar fram skrivliga uttan nakað posittivt úrslit, har hjálpir oftani tað, ið menn kalla at «slita trappurnar», forhandla andlit til andlit. Tað er ein stór misgerð at hava hildið seg burturi frá munnlígarí forhandling og istaðin einans vit tress. Tað eru vit, sum skuldu haft ynskt munnlíga forhandling og ikki ministerið, ið hevði sitt uppskot. Tað, at sambandið stutt frammangfyrir logtingssemin hevur spurt, um ministerið ynskti munnlíga «konferens» er tí bert ein kvamsvisroynd og hevur einki at siga. Tað er ikki ministerið, ið sigur **skal!** men sambandið, ið sigur, at alt **skal** vera við tað gamla! Hetta er ein hettislig stóða.

Allastaðni eru menn og státar kommir inn uppá plánonomii. Vit megu foreina okkum við, at plánonomispursmálið eisini verður reist her hjá okkum.

Vit kunnu ikki forða fyrri, at ríkisstjórnin ætlar um, hvat ið ráð eru til at gera her á landi í teimum komandi 10 árunum. Tíðirnar eru ringar í Danmark, og alt er spent á tamp. Ríkisstjórnin har sum allastaðni er noydd til at gera upp og kanna eftir, hvat ið má gerast, og hvussu langt evnini rokka. Tað er gott at fáa greitt besked: **hetta vilja og orka vit, hetta mega tit royndu sjálvir.** Tað er tað, ið ministerið hevur gjørt. Og her hjálpir einki at siga, at hetta vilja vit ikki vita av.

Tá ið talan er um okkara figgarligu víðurskipti, statsins figgarligu stóðu til okkara nú, er ikki beint einans at taka finansplánn. Vit megu taka onnur uppskot og tilboð frá ministeriinum við. Her er fyrst at nevna tilboðið um at fáa allar tær socialu lógirnar galdandi í Føroyum. Taka vit tær, sigur tað nóg, nóg hundræðstúnd frá statinum til okkara. Jarðarbrúksuppskotið týður um 1400000 kr. frá statinum í 20 ár og full endiligt ræði yvir kongs-, presta- og allari statsjorð í Føroyum. Tilboðið um umskipan av lærara- og realskúlunum á demokratiskum grundarlagi kostar statinum ca. 40000 kr. í meirútreiðslu árliga. Hetta saman við havni í Klakksvík, havni í Vestmanna og eitt sinnissjúkrahús er tað veruliga tilboð frá ríkisstjórnini. Eftir minari fatan er her sagt, hvat ið staturin heldur seg hava ráð til í teim fyrstu 10 árunum.

Vegir og smáhavnirnar og onnur mál megu vit royndu sjálvir.

Taka vit allar sakir, ið tingið verður «bombarderað» við — vit beinleiðis svimja í umsóknunum — er tað greitt, at um alt ikki skal stegda, megu vit hava meira pening til logtingið.

Men tá ið so er stalt, kunnu vit ikki forvara, at gera einki fyrri at veita okkum meiri innlogur. Sambandið hevur reinar meirluta á tingi. Tað er tað, ið eigur at koma við innlokuppskotum. Vit kunnu bert geva tí ráð. Eg vil ráða sambandinum til ikki at lata gamlar doktriner vera avgerandi og ikki aftra seg at ganga tær leiðir, ið kunnu veita tinginum munandi innlokur uttan at nýva fólkið, hin minna mannin. Sjálvt um hesar leiðir ganga ímóti teirri stóðu, sambandið hevur tikið áður, eigi tað ikki at lata við seg koma. Vit eru í eini neyðsituation — og fyrri henni má gamalur politikkur, ið stillar seg forðandi, láta.

Vit hava áður ofta víst á innlokuleiðir, ið ikki yoru nivaandi fyrri fólkið ella nakran. — Hvi gangur sambandið ikki hesar leiðir?

Sambandið veit, at einkarsola við olju vil geva tinginum í hundræðum av túsundum kr. — Einkarsola við salti, kalli og koks vil eisini kasta stóran pening av sær. Og hvi ikki taka einkarsolu við rúsdrekka heldur enn at lata útlendingar fara við vinnunginum? — Hvi ikki lata tær hundræðir av túsundum, ið nú fara av landinum fyrri bruna-trygging, fara í logtingsins kassa? Bruna-tryggingin er loft at loysa. Brúnn er minimalur. Lænsinstitutið — sparikassin og bankarnir — nýtast ikki at vera bangur fyrri at taka tingið sum nóg góða trygging. Og tá ið lænsinstitutið innir góðkenna ein assurance, er einki í vegin at assurera. Hetta er greitt. Eg vil biðja sambandið hugsa um hesa leið — og ganga hana; tí hon er hin einasta holla og farbaera, sum víðurskiptini nú ligga. At avvisa ministeriinum og einki gera sjálvir fyrri at fáa lagligar og munandi innlokur er óforsvarligt. Tað er óforsvarligt yvir fyrri okkara havna-, veg- og øðrum stór-málum.

Viðstein undraðist yvir, at Patursson var illur yvir, at hann hevði nomið við Alberti í sambandi við tilboðið av 1906. — Hann hevði ikki hugsað, at Jóanes og Alberti høvdu nakað saman viðvíkjandi Albertis justisministerastarvi. Hann helt, at tað var hettisligt hjá Dam at tala um dispoli og demokrati í sama andadrátti. Hann fanst at, at allir planar vóru dateraðir í Keypmannahavn istaðin fyrri í Føroyum. Hansara ministerium var tað ministerium, ið sat, tá ið einans socialistar sótu í tí. Tað núsitandi ministerium var borgarligt-demokratisk við tað, at í tí sótu radikalir og socialistar.

Debes talaði fyrri einkarsolu.

Danielsen talaði móti monopoli og vardi sambandsins stóðu í nevndini. Fólkið var so illa stalt, at tað orkaði ikki at taka nýggjar byrðir á seg.

O. Joensen helt, at hann hevði verið so «naive» at venta havnirnar í Vestmanna og Klakksvík longu, áðrenn finansplanurin var komin. Hann talaði fyrri, at ríkisstjórnin istaðin fyrri at biðja okkum tær socialu lógirnar, góvu okkum peningin til havnir og vegir. Hann vildi ikki selja sína politisku hugsun fyrri eina havn í Klakksvík.

Iversen harmaðist yvir, at staturin ikki var gingin inn upp á sambandsins uppskot. — Hann helt, at Patursson og aðrir ikki nýtist at skamma seg yvir, at 70% av Føroyingum høvdu minni enn 1000 kr. í inntøku og 40% minni enn 500 kr. Hetta vóru faktiskar upplýsingar. Yvir samfelekan nýtist eingin at skamma seg. Hann helt, at ríkisstjórnin kundi fylgja tí sama plani, sum galt fyrri tær fyrstu havnir og vegir. Hesin finansplanur elvdi einans ófrið og tjak.

Djarhuus fanst at Patursson, tí hann hevði verið við at fáa henda plan. Mitens helt, planurin var ein veg- og havnaplanur. Talarin helt hann vera merki av at vera nakað meir og meinti, at tað var ikki at ívast um, at ríkisstjórnin hevði stillað seg lagligari, um nevndin hevði verið samd.

Niclasen meinti at vegirnir høvdu meira at tyða enn havnirnar. Nú vóru stundir til politiska uppperð við Danmark.

S. P. Zachariassen helt, at nú vóru vit staddir í eini royndarstund-og talaði fyrri, at nýtt vald varð hildið.

M. Samuelsen helt planin vera eitt ultimatum. Ein ministari kundi stegda útviklinginum her, men drepa hann kundi eingin ministari. Hann var mest sintur til at drepa planin við tað sama.

Tíðindi.

Fiskiskapur.

Hesi skip eru heimkomin til Tvøroyri:

Albert	70.000
Expedít	70.000
Fagranes	41.000
Falkur	39.000
Emerald	35.000
Riddarin	34.000
Frida	33.000

Kol.

E.S. »Dana« var um dagirnir á Tvøroyri við koli til N. J. M., T. Thomsen, A.S. Hvideness og A.S. J. M. Eff.

Nátaveiðan.

Menn hava í ár veitt hópin av náttum kring um oyggjarnar. Hin besti báturin í Sunnbe er komin upp í 1500 náttangar.

Kolavirki í Suðuroy.

Tíðindi ganga frá, at menn nú eru kommir so vítt í kanningin av kolamálum, at ætlanin er at byrja so skjótt sum gjørligt.

Útferð.

Seinasta sunnudag gjordu Tvøroyarfólk útferð saman við Havnarfólki til Vágs. Veðrið var eins og finur summardagur.

Frahaldfund

hevði blaðið I. O. G. T. seinasta sunnudag í Vági.

Boltkappleikur

var í Vági seinasta sunnudag millum V. B. og H. B. — H. B. gjordi 5 mál.

Bolttrening

var í Vági seinasta sunnudag millum annað hold í Vági og »Fram« ár Havni. Vágs-holdið gjordi 3 mál móti 1.

Kvøða.

Tá ið »Sleipner« sunnukvoldið fór av Vági við ferðafólkinum, heilsaði hann við rakettum og kanónskotum.

Gæstænasta

var umboð í »Sleipner« seinasta sunnugongun á leiðini til Suðuroy.

Ansvarhavandi blaðstjórnari fyrri Suðuroyar-síðuna: P. M. DAM

Til Sanatoriet i Høydal ønskes leveret 60 Stk. Slagtelam, alle af Kødvegt over 12 kg pr. Stk., frit leveret i Thorshavn: 30 Stk. ca. Begyndelsen af Oktober Maaned d. A. 30 Stk. ca. Midten af Oktober Maaned d. A.

Tilbud indsendes til underetegnede Udvalg senest den 25. ds. Thorshavn, d. 5. Sept. 1933.

Lagtingets Sanatorieudvalg.

Er De Medlem af Socialdemokratiet? Ellers bør De blive det!

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL

KUL COKES

BRÆNDE

Tlf. 208.

Høvundar og útgevarar, feløg!

Hava tit okkurt, ið tit vilja prenta, hvørt tað so eru brævørk, navnamerki, reikningar, bókur ella bløð, stórra ella smærri skrifur á føroyskum ella donskum máli, eiga tit at fregnast eftir okkara prisum. Tað vil loysa seg afturat tí at tit fáa slík arbeiðir bæði væl gjord og skjótt avgreidd. Annaðkvørt skrivella ringið til prentsmiðu B. Z. Jensens við Skrotarsgøtu, Tórshavn, Telefon 143.

einstakur maður ella kvinna!

Annoncerende!!

Vejen til en virksomheds Reklame

gaar gennem en Annonce i

„Føroya Social-Demokrat“.

„Føroya Social-Demokrat“

har vundet Indpas hos det store, jævne Publikum,

Det er derfor i Deres egen personlige Interesse at benytte „Føroya Social-Demokrat“

til al Avertering i Fremtiden.

Útgevarar: Javnaðarmannafelag.
Blaðstjórn: H. M. Jacobsen.
Prentsmiða: B. Z. Jensens, Tórshavn.